

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.352/2025/11/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Bartos Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

(ügyintéző: dr. Bartos Bálint ügyvéd)

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Frisch Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

(ügyintéző: dr. Frisch Gábor ügyvéd)

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 20.P.23.250/2024/10.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes (13. sorszám), alperes (11. és 16. sorszám)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és arra kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.001 (hárommillió-egy) forintot, továbbá a felperes 90.000 (kilencvenezer) forint eljárási illeték fizetésére kötelezését mellőzi azzal, hogy a 90.000 (kilencvenezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az alperesi pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 225.000 (kétszázhuszonezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 240.000 (kétszáznegyvenezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 23 éve gyakorló ügyvéd, aki kizárólag büntetőügyekkel foglalkozik, első éveitől kezdve országos hírért büntetőügyekben dolgozik, mely ügyek nagy sajtónyilvánosságot kapnak, és ezzel együtt a felperes tevékenysége is, aki védőként vagy sértetti képviselőként szokott az ügyekben eljárni.

Az egyetemi végzettséggel rendelkező, korábban matematikusként dolgozó alperes munkahellyel, jövedelemmel jelenleg nem rendelkezik, illetve 27.000 forint egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesül, vagyonát képezi egy településli lakás tulajdonjoga, valamint egy település2i szőlőingatlan tulajdoni hányada, mely utóbbi eladás alatt áll. A bíróság őt 2024. június 17-én cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte. A jelen ügy tárgyát távolról érintő cselekmény miatt a büntetőbíróság végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte, amely miatt bűnügyi felügyelet hatálya alatt áll, valamint egy még nyomozati szakban lévő büntetőeljárás folyik ellene.

Az alperes különös érdeklődést mutat a büntetőjog területén folytatott ügyészi és bírói tevékenység, kiemelten a bizonyítékértékelés terén végzett jogász tevékenység iránt. Az interneten nyilvánosan is közzéteszi ezzel kapcsolatos gondolatait, bejegyzéseit (blog.hu., Facebook)

Az alperes évek óta figyelemmel kíséri a felperesnek konkrét büntetőügyekben kifejtett védői tevékenységét, és azzal kapcsolatban különböző fórumokon kritikát fogalmaz meg személyiségi jogot sértő hangnemben. A felperes személyét, szakmai kvalitásait, tevékenységét – és őt emberi méltóságában is – sértő, becsmérlő közléseket – többek között

e-mail formájában – kezdetben csak 60, majd egyre növekvő számú címzetteknek küldte és küldi el, így bírácoknak, bíróságoknak, ügyészeknek, egyetemi oktatóknak, médiatermékeknek, tévécsatornáknak, újságoknak, internetes portáloknak is. Továbbá a felperes által képviselt személyeket, vele együtt tevékenykedő jogvédőket is megcélzott az alperes ezen tevékenységével, részükre is küldött ilyen tartalmakat, melyek között nemcsak személyiségi jogsértő, hanem akár büntetőjogi rendelkezésekbe is ütköző tartalmú levél is szokott lenni. Ezeket a felperes a nyomozóhatóságnak eljuttatja. Az alperes a felperesnek is írt közvetlenül levelet, továbbá a tanú2 nevű nagykorú fiának elküldte facebook messenger üzenetben a saját blogjához mutató linket, továbbá a felperes házastársa is értesült az alperes tevékenységéről, ezért a felperes és családja családi körben is megbeszélte azt, hogy hogyan viszonyuljanak az alpereshez és tevékenységéhez. A felperes szakmai közegében is széles körben ismertté váltak az az alperes gyalázkodó tartalma, de a helyzetet nem ismerő jogászok rendszeresen a felperest kérdezik meg ennek kapcsán, így például a munkája során látogatott bíróságokon is a hozzá intézett kérdések kapcsán magyarázkodásra szorul, továbbá egy magánjellegű, 6-8000 fős ügyvédi facebook-csoportban is számos alkalommal téma volt az alperesnek a felperest érintő magatartása és véleménye.

Az alperes más hasonló tartalmú közlései kapcsán a felperes korábban peres eljárást indított a jelen törvényszék előtt, mely ügyben a bíróság meghagyásban megállapította az alperesi jogsértést, és kötelezte őt 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére. A felperes közvetítőkön keresztül felhívta az alperest magatartása abbahagyására azzal, hogy amennyiben jogsértő magatartásával felhagy, a jogerősen megítélt sérelemdíjat nem hajtja be tőle, az alperes azonban erre nem volt hajlandó, a jogsértéseket intenzívebben folytatta, ezért a felperes végrehajtást indított vele szemben, de az eredményes végrehajtás az alperest további jogsértésekre sarkallta, és immár a behajtott pénzt is nyilvánosan követeli vissza a felperestől.

Az alperes és a felperes korábban nem ismerték egymást, kapcsolat nem volt közöttük, kizárólag az alperes perbeli magatartása folytán kerültek kapcsolatba.

Az alperest még fokozottabb véleménynyilvánításra sarkallta az, hogy a felperes az országos nyilvánosságot kapott, elítélt által sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás során sértett sértetti képviseletét látta el, mely büntetőügyben elítélt – sértett korábbi élettársát – a bíróság elítélte. Az alperes szerint – többek között – ebben a büntetőügyben az ügyészség és a bíróság tévedett, mind ők, mind a felperes rossz minőségű szakmai munkát végeztek, és tévesen ítélték el elítélt.

[2] A felperes a megváltoztatott keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, a 2022. február 1-jén, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „jogásznak alkalmatlannak” nevezte (1),

2022. február 4-én, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „csalónak” és „degenerált kontárnak” nevezte (2),

2022. április 13-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „idióta ügyvédnek” nevezte (3),

2022. május 3-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „ostoba köcsögnek” nevezte (4),

jogomat 2022. május 13-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „hitvány ügyvédnek” nevezte, valamint felperesre vonatkozólag ezt írta: „A kurva anyját a sportoló felperes ügyvédnek” (5),

2023. január 8-án, a portál.hu internetes újságnak megküldött e-mailben a felperest „kontár ügyvédnek” nevezte (6) az alperes megsértette a becsülethez fűződő személyiségi jogát, kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint kérte 3.000.001 forint összegű sérelemdíj és ezen tőkeösszeg után a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:47., 48. §-ban meghatározott mértékű, a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat megfizetésére kötelezni 2023. január 09-től a kifizetés napjáig.

Előadta, hogy az alperes, akivel korábban semmilyen kapcsolatban nem voltak, ismeretlen okból – a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás ítéletének meghozatala óta – folytatja a fenti tevékenységét. Állította, hogy az alperes ellen hasonló tényállás miatt már indított peres eljárást, többek között azért, mert 2019. június 06. napján az alperes hasonló módon megsértette – bíróság által megállapítottan – a becsülethez és jóhírnévhez fűződő jogát, eltiltotta őt a további jogsértéstől és 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte. Állította, hogy napi gyakorisággal hívják a kollégái, a jogász társadalom egyéb tagjai és más ismerősei is, akik rögtön arról kérdezik őt, hogy ki az alperes, miért ír róla dehonesztáló közléseket. Ezenkívül a jogász szakmához semmilyen módon nem kötődő személyek is szokták erről őt kérdezni, például gyermekei sportedzésén a szülők és az edzők is. Az alperesi magatartásnak pedig az a következménye, hogy a felperesnek folyton magyarázkodnia kell, családját pedig félelemmel tölti el mindez. A jogi érvelésben kifejtette, hogy az alperesi kitételek kifejezőmódjukban indokolatlanul bántó véleménynyilvánítások, és nyilvánvalóan alkalmasak arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolják, különös tekintettel az e-mailek címzettjére. Az alperesi magatartás elérte a családját is, így az ő magánszféráját is, mivel nagykorú fiának is küldött az alperes üzenetet, ezen felül az alperesi magatartás a perbeli e-mailek elküldése óta is folyamatos, 2025. január 13-án is másolatban kapott alperesi e-mailt, melyből látta, hogy annak 379 címzettje van.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, hogy „igaza közérdekű”. Szerinte a felperes koncepciók pereiben vezette félre a hatóságokat, ezért e perben a felperes vélelmezett becsülete és jóhíre szempontjából releváns ezen ügyek vizsgálata. Álláspontja szerint a perbeli kitételek vélemény-nyilvánítások, amelyek nem minősülnek indokolatlanul bántónak, így a becsület sérelmét nem valósítják meg, továbbá a felperes közszereplő, ezért fokozottabb a törési kötelezettsége, és számolnia kell azzal, hogy tevékenységét, szereplését kritikával illetik, és erről a közvéleményt tájékoztatják. A felperesnek, mint közszereplőnek, tűrnie kell a túlzó, felfokozott véleménynyilvánításokat is. Hivatkozott olyan eseti döntésekre, melyekben a bíróság megengedhetőnek nyilvánította, hogy adott perben a fél az ellenérdekű fél tevékenységét kritizálja. Állította, hogy a felperesre és környezetére mindez semmilyen hatást nem gyakorolt, ilyet a felperes nem igazolt. Továbbá szerinte a felperest ért sérelem ellentételezésére legfeljebb 150.000 forint sérelemdíj elegendő.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy 2022. február 1-jén, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „jogásznak alkalmatlannak” nevezte (1), 2022. február 4-én, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „csalónak” és „degenerált kontárnak” nevezte (2), 2022. április 13-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „idióta ügyvédnek” nevezte (3),

2022. május 3-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „ostoba köcsögnek” nevezte (4),

jogomat 2022. május 13-án, a jogász társadalom vezető beosztású tagjainak megküldött e-mailben a felperest „hitvány ügyvédnek” nevezte, valamint felperesre vonatkozólag ezt írta: „A kurva anyját a sportoló felperes ügyvédnek” (5),

2023. január 8-án, a portál.hu internetes újságnak megküldött e-mailben a felperest „kontár ügyvédnek” nevezte (6),

megsértette a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát.

Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, vagyis attól, hogy a felperesről másoknak személyiségi jogot sértő tartalmakat juttasson el, továbbá kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forint sérelemdíjat, valamint ezen összeg után 2023. január 09. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 95.250 forint perköltséget.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére 50%-ban a felperes, 50%-ban az alperes köteles.

Felhívta a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az Államnak az állami adó- és vámhatóság által közzétett számlájára 90.000 forint meg nem fizetett eljárási illetéket azzal, hogy az illetékfizetési kötelezettség a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvanadik napon válik esedékessé. További 90.000 forint meg nem fizetett illeték és a meg nem fizetett 90.000 forint ellentmondási illeték az állam terhén marad.

Kiemelte, miszerint nem volt vitatott a perben, hogy a peres kifejezések véleménynek minősülnek. Az alperes védekezésére tekintettel elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes közéleti szereplő-e. E körben arra az álláspontra jutott, hogy a közszereplés közéleti szereplést jelent, ebből kiindulva az ügyvéd az ügyvédi tevékenysége körében nem minősül közszereplőnek, legfeljebb akkor lenne az, ha valamilyen közéleti vitában venne részt, ez utóbbi azonban nem jelentheti feltétlenül azt, hogy az ügyvédi minőségben nyilvánul meg.

A felperes kereseti kérelmeire tekintettel a bírósági gyakorlat szerint rögzítette, hogy a becsület megsértése akkor következik be, ha a kifejezésre juttatott értékítélet nem felel meg a véleménynyilvánítás szabályainak az torz, következtetlen becsmérő indokolatlanul bántó, becsmérő, túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait.

A kifogásolt közléseket tartalmazó e-maileket a PK 12. számú állásfoglalás szerint vizsgálta és arra jutott, hogy azok azt fejezik ki, hogy a felperes a médiát felhasználva az igazságszolgáltatást befolyásolva, félrevezetve érte el védence, sértett számára kedvező ítéletet, érvénytelen bizonyításokat fabrikált. Az alperes szerint a felperes szakmai működése megkérdőjelezhető, ezért illeti a felperest a fenti sérelmezett jelzőkkel.

A bűnüldöző szervek működésének törvényessége közérdek, de az alperesnek a felperest érintő megnyilvánulásai nem arra irányulnak, hanem sokkal inkább a felperes gyalázására. Ebben a részben túllépi a véleménynyilvánítás szabadságát, azok szükségtelen becsmérő volta miatt. A véleménynyilvánítások önkényeskedően becsmérők, indokolatlanul bántók, lealacsonyítók. Az alperes esetében nincsen olyan kontextus, ami a fellépését igazolná tenné, sem személyében, sem a közérdeket tekintve semmi nem fűzi a felperes ügyvédi működéséhez. Az e-mailjében említett büntetőügyekhez nincs kötődése, igazolható motivációja a vélemény nyilvánításának. A sérelmezett közlések mind a tartalmukat, mind

azok stílusát, mind a nyilvánossági adatok körülményeit tekintve alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

A bírósági gyakorlat a közszereplő személyiségi jogait is védelmezi bizonyos magatartásoktól, nem lehet tehát a véleménynyilvánítás joga mögé bújni és ezzel legalizálni a személyiségi jogsértő cselekvéseket. Jelen esetben egyértelműen kirívóan trágár kifejezések a 4. számú, valamint az 5. számúból a 2. közlés, a továbbiak pedig azért sértik a felperes becsülethez fűződő jogát, mert az ügyvédként sikeres felperes szakmai kvalitásait, létjogosultságát kérdőjelezi meg a „kontár ügyvéd”, „idióta ügyvéd”, „jogásznak alkalmatlan” kifejezésekkel, a „csaló” és a „degenerált kontár” pedig egyrészt a büntetőjogi felelősségét sejtetik a felperesnek, másrészt az emberi mivoltában is megkérdőjelezi a felperes személyét, szakmai és személyes kvalitásait.

Az alperes magatartása által a személyiségi jogsértés megvalósult, ezért a megállapításra irányuló objektív szankció iránti igény megalapozottnak találta. Szintén megalapozottnak ítélte az eltiltásra irányuló felperesi kereseti kérelmet is, mivel az alperes által sem vitatottan, a jogsértő magatartás évek óta fennáll és az alperes a legkisebb hajlandóságot sem mutatja azt abbahagyni. Az eltiltás vonatkozik a hasonló tartalmú és hangvételű e-mailek megírására, elküldésére, bármilyen internetes, közösségi felületen történő közzétételére a gyalázkodó tartalmaknak.

A felperes által követelt sérelemdíj vonatkozásában rámutatott, hogy az eljárás során tanúkat is kihallgatott, amely alapján megállapítható volt, hogy a család is tudomást szerzett a jogsértésről, hozzá kérdést intéztek, a család is kénytelen volt foglalkozni az alperes közléseivel. Az összes tanú alátámasztotta, hogy a felperest megviseli az alperes magatartása. A felperes tehetetlenséget élt meg, félti a családját és zavarja őt az alperes perbeli magatartása. Értékelte, hogy az alperes kifejezetten a felperes szakmai tevékenységét vette célba a közléseivel.

A felperes által követelt összeget teljes mértékben nem találta megalapozottnak, mivel súlyosabb körülményekre a felperes sem hivatkozott, nem volt olyan állítása, hogy azon túl, hogy őt ez megviseli, zavarja, illetve magyarázkodnia kell, további megfogható hátrány is érte volna. Osztotta azt a felperesi meggyőződést, hogy az alperest csupán a pénzbeli hátrány képes valamelyest visszatartani a további jogsértésektől, ezért magánjogi büntetés mellett a prevenciós funkciót is szem előtt tartva határozta meg a sérelemdíj mértékét. Az alperes vagyoni és jövedelmi viszonyait is mérlegelve az alperes számára még mindig megterhelő 1.500.000 forintot határozott meg. Az alperesnek a lakása és egy másik ingatlan tulajdoni hányada is a vagyonát képezi, amely – nyilatkozata értelmében – eladás alatt áll, így a sérelem kompenzálására valós esély mutatkozik.

Az alperesnek – a közvetlenül a határozathirdetés határnapja előtt érkezett – 9. számú kérelme kapcsán az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy nem volt szükség a tárgyalás ismételt megnyitására az alperes személyes meghallgatása végett, mert az ítélet meghozatalához arra nem volt szükség. Az alperesnek lehetősége volt előadni a védekezése alapjául szolgáló tényeket a perfelvételi beadványaiban és a tárgyaláson is.

A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes, valamint az alperes nyújtottak be fellebbezést.

[6] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a sérelemdíj 3.000.001 forintba való felemelését, továbbá az alperes a teljes perköltségének megfizetésére kötelezését, valamint az illeték és a pártfogó ügyvédi díj vonatkozásában való kötelezésének a mellőzését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság széles körű tanúbizonyítást folytatott le, amely alapján kellőképpen bizonyította a jogsértés súlyát, rendkívüli ismétlődését, súlyos felróhatóságát és a rá, valamint környezetére gyakorolt kiemelkedő súlyú hatását. Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének meghatározása során olyan esetekre hivatkozott, amelyek óta jelentős infláció volt tapasztalható, illetve nem hasonlíthatnak jelen perbeli tényálláshoz. Sorozatos személyiségi jogi jogsértés történt, és bizonyította, hogy az alperes korábbi kötelezése sem volt elegendő visszatartó erejű. Az alperes további jogsértéstől való visszatartása kizárólag akkor járhat sikerrel, ha legalább a keresetnek megfelelő mértékű kötelezést tartalmaz. A jogsértés rendkívül súlyos, hiszen a jogsértő közléseket a felperes szakterületén dolgozó kiemelkedő szaktekintélyek felé tette meg, így alkalmasak arra, hogy lejárassák, szakmai hitelét aláássák. A felróhatóság mértéke jelentős, ugyanis jogsértéseit szándékosan követte el, ismétlődő jelleggel. A megküldött e-mailek alkalmasak arra, hogy rendkívüli kellemetlenséget okozzanak a számára, családját és gyermekeit, szeretteit is terhelje.

[7] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Elsődleges kérelme körében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a PK 12. számú állásfoglalásra, mivel az ügy sajtó-helyreigazítást érint.

Tévedett akkor is, amikor nem tekintette a felperest közéleti szereplőnek, ugyanis ebből következően a felperes túrni köteles a kifejtett véleményeket.

Kétségkívül indulatos, erőteljes véleményt fogalmazott meg a felperes ügyvédi tevékenységéről, azonban emellett kritizálta az igazságszolgáltatást és annak szereplőit, ezért közérdeklődésre számot tartó kérdésben nyilvánult meg, ez meghatározza a véleménynyilvánítás határait is. A sérelmezett közlések nem érintik a felperes magán- és családi életét, kizárólag ügyvédi, üzleti tevékenységével kapcsolatosak.

Az elsőfokú bíróság által meghatározott sérelemdíj összege eltúlzott és megalapozatlan, a sérelmet szenvedett félnek kell bizonyítania, hogy a jogsértés az életkörülményeiben milyen negatív változásokat okozott. A felperes által indítványozott tanúk erről nem nyilatkoztak és maga a felperes meghallgatása sem tükrözte, hogy bármilyen hátrány érte volna. A tevékenysége olyan negatív kampányként fogható fel, amely a felperes szakmai ismertségének jót tett, hiszen nevét mindenütt megismerték.

A másodlagos kérelme körében hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 6. §-át, a fegyveregyenlőség elvét azzal, hogy megtagadta a személyes meghallgatását. Az elsőfokú bíróság jelezte már a perfelvételi tárgyaláson, hogy nem fogja őt meghallgatni az eljárás során. További érve volt az elsőfokú bíróságnak, hogy előadhatta volna mondanivalóját írásban is, de ezt nem tette. Ez a lehetőség a felperes számára is fennállt, a bíróság azonban ennek ellenére meghallgatta őt. Az elsőfokú bíróság meghallgatása megtagadásának lehetőségével visszaélt a perfelvétel során, törekedett arra, hogy a személyes előadására ne legyen lehetőség. A meghallgatása a másodfokú eljárásban már nem pótolható, az általa tett nyilatkozatok pedig nyilvánvalóan befolyásolják a bíróság által mérlegelendő körülményeket.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[9] A felperes fellebbezése megalapozott, az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[10] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére, vagy a 381. §-ában szabályozott, annak mérlegelhető hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt. Az alperes a fellebbezésében kifogásolta a személyes meghallgatásának elmaradását. A Pp. 230. § (1) bekezdése szerint a bíróság – ha ez a jogvita kereteinek meghatározásához, a per eldöntéséhez, illetve a tényállás megállapításhoz szükséges – az eljárás bármely szakaszában hivatalból elrendelheti a természetes személy fél, illetve törvényes képviselője, valamint a nem természetes személy fél törvényes képviselője személyes meghallgatását.

A jogszabályhely alapján tehát a fél személyes meghallgatásának elrendelése nem szükségszerű eleme a pernek. Jelen eljárásban az alperes által a védekezésében feltüntetettek tekintetével nem volt szükséges a személyes meghallgatása, a jogvita elbírálását nem befolyásolta, hogy az alperes milyen okból tette meg a közléseket, ugyanis a meghallgatását a 6. sorszámú jegyzőkönyvben szerepelő hivatalos feljegyzés szerint ezért kérte. A jogvita elbírálása szempontjából jelentős körülményre való hivatkozás elsődleges módja az alperes számára, ennek az ellenkérelemben való feltüntetése. Amennyiben pedig az ott feltüntetettek alapján indokolt a személyes meghallgatása, akkor rendeli el azt az elsőfokú bíróság. Az alperes azonban a személyes meghallgatását indokoltá tevő tényeket nem tüntetett fel az ellenkérelmében és az elsőfokú eljárás későbbi szakában sem.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy a felperes személyes meghallgatása az alperesi közlések rá gyakorolt hatásának személyes előadása miatt volt szükséges.

[11] A másodfokú bíróság azonban az alperesi fellebbezés folytán mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének [42] pontjának azon részét, amely szerint az alperes „[e]zzel saját maga akadályozta a meghallgatását”, hiszen az elsőfokú bíróság már az előző tárgyalás után arról tájékoztatta őt, hogy nem fogja személyesen meghallgatni, ezért a távozása és a személyes meghallgatásnak hiánya között oksági kapcsolat nincsen.

[12] A másodfokú bíróság a fentiek folytán a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfelelően az ügy érdemében határozott és a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az alábbiak szerint az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta.

[13] A jogvita elbírálása során értékelni volt szükséges Magyarország Alaptörvényének rendelkezéseit, annak a VI. cikk (1) bekezdésének, a IX. cikkének előírásait. A jóhírnév védelméhez való joghoz és a véleménynyilvánítás szabadságához kapcsolódó

jogvita okán, az alapjogok kollíziója folytán szükséges az Alkotmánybíróság e körben kialakult gyakorlatát is figyelembe venni.

[14] Az Alkotmánybíróság alakította ki azt az alapjogi tesztet, amelyet vizsgálva lehet megállapítani, hogy az adott esetben a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnevét kell-e előtérbe helyezni [3329/2017. (XII. 8.) AB határozat, 3357/2019. (XII. 16.) AB határozat]. Ennek során elsőként azt kell vizsgálni, hogy az adott közlés közügyben való megszólalást jelent-e, tehát a közügyek szabad megvitatásával áll-e összefüggésben. Amennyiben a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi [13/2014. (IV. 18.) AB határozat].

[15] Az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta az ún. alapjogi teszt első lépcsőjét, és vizsgálta először azt, hogy az alperes közéleti témában fejtette ki az álláspontját, vagyis az a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben, a felperes közéleti szereplőnek minősül-e. Ennek keretében helyes azon megállapítása, hogy a közlései nem közéleti kérdéseket érintenek. Az, hogy az alperes egy ügyvédként eljáró személlyel kapcsolatos véleményét másokkal is közli, nem tekinthető közéleti témában való megnyilvánulásnak. A felperes nem közéleti szereplő, mivel azon tény, hogy ügyvéd, még nem teszi közéleti szereplővé és ezen az sem változtat, hogy olyan eljárásokban vesz részt jogi képviselőként, amelyet a média figyelemmel kísér. A felperes személyiségi jogai védelmének határvonalai ezért nem zsugorodnak.

[16] A sérelmezett közlések jogsértő voltának vizsgálata során az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a PK 12. számú állásfoglalást is, ugyanis az egységes bírósági gyakorlat alapján ezen állásfoglalást a személyiségi jogi perekben is szükséges alkalmazni, nem csupán a sajtó-helyreigazítás iránti perekben.

[17] Szintén helytállóan állapította meg érdemben azt az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett közlések becsületsértők. A másodfokú bíróság ennek vizsgálata során nyomatékkel értékelte azt, hogy az alperes viszonylag rövid időn belül nem csupán a felperes foglalkozása ellátásának minőségére, hanem a felperes képességet mélységesen degradáló, megalázó értékeléseket tett, amellyel nem csupán a jogász, ügyvédi tevékenységét, munkáját támadta, hanem a felperest az általa használt jelzőkkel megszégyeníteni kívánta. A sérelmezett közlések egyes elemei, valójában egy folyamatot alkotnak, amely célja egyértelműen a felperes szakmabéliek előtti gyalázása, a társadalmi érintkezések során el nem fogadott szavak használatával. Az egyes sérelmezett közléseket ezért nem elszigetelten, hanem ezen folyamat egészét is tekintve volt szükséges vizsgálni, ezért a másodfokú bíróság érdemben egyetértett azzal, hogy valamennyi sérelmezett közlés – egyenként is – jogsértő, azok becsületsértők, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság jogsértés megtörténtét a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján, és alkalmazta az eltiltás szankcióját is.

[18] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmény, a sérelemdíj alkalmazása is indokolt volt. A felperes személyes meghallgatása, valamint a tanúk vallomása is alátámasztotta, hogy az alperesi jogsértés károsan hatott mind a felperesre, mind környezetére, családjára is. A másodfokú bíróság utal az elsőfokú bíróság ítéletének [38] pontjában írtakra.

[19] A másodfokú bíróság indokoltan találta a sérelemdíj összegének megemelését. E körben nyomatékmal figyelemmel volt arra, hogy korábban hasonló közlések folytán jogerős bírósági meghagyás kötelezte az alperest a sérelemdíj megfizetésére, azonban ezen fizetési kötelezettsége sem bírt visszatartó erővel, az alperes a fentiek szerint ugyanis továbbiakban is jogsértéseket követett el a felperessel szemben. Ezt meghaladóan az alperesi jogsértő közlések a felperest a választott hivatásával kapcsolatban alázták meg, ezen hivatásában tevékenykedő igen nagy számú személy előtt, ezért indokolt a magasabb összegű sérelemdíj alkalmazása, szükséges érvényre juttatni ezen szankció magánjogi büntetés funkcióját is. Az ilyen mértékű sérelemdíj alkalmas lehet arra, hogy – a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felróhatóságtól független szankció, az eltiltás mellett – el is érje azt, hogy az alperes hagyjon fel a felperes vonatkozásában a további ilyen jellegű jogsértésekkel, melyet a korábbi jogerős bírósági meghagyás nem tudott megvalósítani.

[20] Egyetért azzal a másodfokú bíróság, hogy a magánjogi büntetés nem lehetetlenítheti el gazdaságilag a jogsértő személyt. Azonban az elsőfokú bíróság által meghatározott és a másodfokú bíróság által indokoltan talált összeg közötti különbség ezt nem is eredményezi.

[21] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között gyakorolta a felülbírálati jogkörét. Erre tekintettel a másodfokú bíróságot kötötte a felperes fellebbezési kérelme, melyben az elsőfokú ítéletet akként kérte megváltoztatni, hogy a másodfokú bíróság az alábbi határozatot hozza:

„A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 3.000.001 forint sérelemdíjat és a teljes perköltséget.”

A felperesnek tehát kamatkövetelése a másodfokú eljárásban már nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a sérelemdíj után kamata megfizetésére nem kötelezte az alperest.

[22] Mivel a másodfokú döntés folytán az elsőfokú eljárásban teljes mértékben pernyertes lett a felperes, ezért az alperes köteles megfizetni a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint a pertárgy értékhez igazodó elsőfokú perköltséget, továbbá a másodfokú eljárásban a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. §-a szerinti együttes perköltséget.

[23] Az alperes részére teljes személyes költségmentesség került engedélyezésre, ezért a bírósági meghagyás elleni ellentmondás illetéke, az elsőfokú eljárási illeték és a másodfokú eljárási illeték a Pp. 101. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[24] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperesi pártfogó ügyvédi díjat az alperes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
előadó bíró

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.
bíró